

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid(SZW)
Dhr. drs. M.P. Flier
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 0000

uw kenmerk
2014-000031544

bijlage(n)

betreft
Uitvoeringstoets Wetsvoorstel
versterking positie ouders
kinderopvang en
peuterspeelzalen

ons kenmerk
ECSD/U201400739

datum
09 april 2014

Geachte heer Flier,

In uw brief van 26 februari 2014 (kenmerk 2014-0000031544) hebt u ons verzocht een uitvoeringstoets te doen op het Wetsvoorstel versterking positie ouders kinderopvang en peuterspeelzalen. Graag voldoen wij hiermee aan uw verzoek.

Ons voornaamste commentaar op het wetsvoorstel is dat hiermee geen alternatieve ouderinspraak mogelijk wordt gemaakt, maar wordt vastgehouden aan de oudercommissie als enige toegestane vorm. Dit beperkt de toekomstige inspraak van ouders. De enige 'ruimte' die wordt gegeven geldt voor hele kleine locaties waar geen ouderinspraak noodzakelijk is. Dat staat volgens ons haaks op het doel van deze wet. Alternatieve ouderinspraak is een middel waar de praktijk om vraagt, maar die door dit wetsvoorstel helaas nog steeds niet mogelijk is.

Daarnaast stuit het voornemen tot het publiceren van alle handhavingbesluiten in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen op een aantal bezwaren en stellen wij een alternatief voor.

Tenslotte zijn de financiële gevolgen van dit voorstel niet berekend in de financiële paragraaf. Wij dringen aan op een volledige doorrekening van de financiële gevolgen en een passende financiële compensatie voor gemeenten.

Artikelgewijze reactie:

1.57b (en 2.13a)

Lid 9: hierin wordt geregeld dat een klachtenjaarverslag niet nodig is als er in enig jaar géén klachten zijn geweest. Blijkens de toelichting wordt hier een lastenverlichting beoogd. Dat lijkt niet het geval: als de toezichthouder immers geen klachtenjaarverslag ontvangt, kan dat als oorzaak hebben dat de houder geen klachten heeft gehad, of dat de houder het verslag niet heeft gemaakt/opgestuurd. Het vergt actie van de toezichthouder om dit vast te stellen.

Daarnaast is het oncontroleerbaar of een houder daadwerkelijk geen klachten heeft gehad, of deze simpelweg niet wil melden. Als er geen klachtenjaarverslag is, is daarnaast niet te controleren of (en hoe) de houder de klachtenregeling onder de aandacht van de ouders heeft gebracht. Daarmee wordt een aantal van de overige onderdelen van dit artikel niet-uitvoerbaar.

Het zou beter zijn als de houder in dit geval minimaal een verkort verslag ter beschikking moet stellen, waarin staat dat er geen klachten zijn geweest. Op die manier kunnen ouders altijd controleren of hun eventuele klachten in het jaarverslag terecht komen.

1.57d

De verwijzing naar dit artikel herkennen we niet. In de huidige Wet kinderopvang is dit artikel niet opgenomen. De inhoud van dit artikel is ons dan ook niet bekend.

1.58 (en 2.15)

Dit artikel regelt de verplichting tot het instellen van een oudercommissie. Gezien de huidige praktijk en het feit dat een houder vaak niet aan deze instellingsverplichting kan voldoen, hebben wij de voorkeur voor aansluiting bij de huidige regeling voor peuterspeelzalen: de houder stelt de ouders in de gelegenheid deel te nemen aan een oudercommissie. Dat is wat een houder kan doen en wat de overheid mag verwachten. Het daadwerkelijk instellen is afhankelijk van de bereidheid van de ouders om zitting te nemen in de commissie.

Daarnaast bepleiten wij een praktijk waarbij andere manieren van ouderinspraak ook voldoen aan de wettelijke criteria. Wij denken hierbij aan:

- gecombineerde oudercommissies van verschillende locaties en/of verschillende opvangvormen van dezelfde houder. Ouders met kinderen op verschillende opvangvormen kunnen, door zitting te hebben in één commissie, hun inspraak laten gelden voor alle vormen van opvang.
- internetconsultatie. Ouder zijn meer bereid om bijvoorbeeld enquêtes in te vullen. Dat is minder tijdrovend en ook voor de houder eenvoudiger te organiseren.
- een ouderavond waar belangrijke zaken (waar nu de oudercommissie over adviseert) besproken worden en waarover bijvoorbeeld gestemd wordt.

Kortom, er zijn volgens meer manieren om ouderbetrokkenheid te organiseren zonder dat ouders in een oudercommissie zitting nemen. Dit wetsvoorstel voorziet nu niet in behoefte om ook die manieren te erkennen als goede vormen van (de organisatie van) ouderbetrokkenheid

Lid 2 en lid 3 regelt een vrijstelling van de instellingsplicht voor kleine kindcentra en GOB's. Door de toevoeging van lid 3 is er nu een vreemde constructie ontstaan. Een klein kindcentrum of GOB heeft geen OC plicht, maar ouders moeten wel in een OC kunnen deelnemen. Als houder geen oudercommissie in hoeft te stellen, zal dit dus niet aan de orde zijn. Vervolgens is de vraag hoe voor deze houder de ouderinspraak geregeld is. Dit lijkt een extra reden om meer vormen van ouderinspraak mogelijk te maken, zoals in vorige punt is voorgesteld.

Lid 2, sub a: 'algemene maatregel' moet zijn 'algemene maatregel van bestuur'.

Lid 2, sub a en b: in een AMvB wordt bepaald bij hoeveel kinderen een OC niet verplicht is. Gaat het dan om kinderen of om kindplaatsen? De term 'kinderen' lijkt logischer omdat dat meer zegt over het aantal ouders, in ieder geval meer dan de term 'kindplaatsen'. Maar 'kinderen' is alleen te controleren door de administratie op contractniveau te controleren, waardoor weer een extra toezichtlast ontstaat.

1.59 (en 2.16)

lid 1 (onderdeel E): Onduidelijk is waarom een reglement niet verplicht als er geen OC plicht is. In artikel 1.58 lid 3 staat dat ouders wel de gelegenheid moeten krijgen om in de OC deel te nemen. In een degelijk geval lijkt een reglement wél noodzakelijk.

1.60 (en 2.17)

(onderdeel F):

Algemeen: Dit artikel regelt de verplichting van de houder om inspectierapporten met oudercommissie te bespreken. Wij zouden het een goede aanvulling vinden als aan lid 6 wordt toegevoegd dat de houder niet alleen het inspectierapport, maar ook de ingezette handhaving met de oudercommissie bespreekt.

1.81 (en 2.28a)

De VNG heeft bezwaren bij het verplicht publiceren van alle handhavingbesluiten. Los van vraag of dit technisch mogelijk is, vinden wij deze verplichting ten opzichte van de bezwaren (nut en noodzaak, administratieve lasten en privacy) buitenproportioneel.

Het publiceren van alle handhavingbesluiten is gebaseerd op het wens om ouders beter op de hoogte te stellen van eventuele handhaving bij een houder. In het verleden heeft de VNG al vaker bepleit om de verantwoordelijkheid voor die informatievoorziening expliciet bij de houder neer te leggen. Dat we ook nu weer (zie commentaar op 1.60).

Vervolgens is het vraag of het publiceren daadwerkelijk bijdraagt aan de beoogde informatievoorziening. Immers, alleen onherroepelijke besluiten kunnen worden gepubliceerd, dus indien bezwaar en/of beroep wordt aangetekend, kunnen ouders zich niet informeren over de handhaving.

Ook is het vraag of de ouders gebruik zullen maken van deze extra informatievoorziening. Onderzoek naar het gebruik van het LRKP door ouders is nog niet uitgevoerd en de VNG bepleit dan ook om een dergelijk onderzoek uit te breiden met de vraag of het publiceren van de handhavingbesluiten tegemoet komt aan de informatiewens van ouders.

Het publiceren leidt tot veel administratieve lasten. Het anonimiseren van besluiten is zeer arbeidsintensief en gaat gepaard met hoge kosten. Veel van de handhaving gaat over personen (VOG's, diploma's, BKR met namen van medewerkers). Al deze persoonsgegevens moeten onherkenbaar gemaakt worden als de besluiten in het LRKP opvraagbaar zijn. Dat komt vervolgens de leesbaarheid en informatieve aard van dit voorstel niet ten goede. Wij vragen ons verder af of het College Bescherming Persoonsgegevens ook over dit punt om advies is gevraagd.

Wel stellen wij een alternatief voor dat tegemoet komt aan de wens om ouders meer inzicht te geven in de eventuele handhavingacties van de gemeente, maar ook rekening houdt met de bezwaren van administratieve lasten en privacybescherming.

Wij stellen een technische oplossing voor, die het mogelijk maakt om vanuit de gebruikte systemen

(GIR Handhaven en het LRKP) automatisch een melding te laten verschijnen in het LRKP zodra de gemeente (via GIR Handhaven) een handhavingactie start. In het LRKP verschijnt dan de ingezette handhavingactie (bijvoorbeeld aanwijzing, last onder dwangsom, exploitatieverbod, bestuurlijke boete) bij de vestiging in het LRKP. Ouders (en anderen) weten zo dat er handhaving loopt en in welke fase deze verkeert. De verdere inhoud is doorgaans minder relevant en zou altijd bij de houder dan wel de gemeente opgevraagd kunnen worden (en met onze toevoeging aan art 1.60 lid 6 ook bij de oudercommissie)

Voor de opmerkingen bij de artikelen in hoofdstuk 2 verwijzen wij in beginsel naar de gelijkkluidende artikelen in hoofdstuk 1. Alleen de aanvullende/afwijkende opmerkingen over hoofdstuk 2 zijn hieronder weergegeven.

2.13c

waarom is een soortgelijke bepaling niet in hoofdstuk 1 opgenomen?

2.15

lid 1 niet wijzigen. Zie opmerkingen bij artikel 1.58.

2.28

lid 3 is onvolledig.

Overgangsrecht

Als artikel 1.81 en 2.28a toch worden ingevoerd dan dient hiervoor overgangsrecht te worden opgenomen. Onherroepelijke beslissingen kunnen namelijk na inwerkingtreding van het artikel ontstaan op zaken die voor inwerkingtreding van het artikel zijn gestart.

Memorie van toelichting

Algemeen

Het feit dat er met dit wetsvoorstel nog steeds geen alternatieve ouderinspraak mogelijk wordt gemaakt, maar alleen wordt vastgehouden aan de oudercommissie, beperkt de toekomstige inspraak van ouders. De enige 'ruimte' die wordt gegeven geldt voor hele kleine locaties waar helemaal geen ouderinspraak noodzakelijk is. Dat staat volgens ons haaks op het doel van deze wet.

Ouders hebben in deze tijden weinig zin en/of tijd om in oudercommissies plaats te nemen en maken (in de vaak schaarse vrije tijd die ze hebben) andere keuzes qua tijdsbesteding. Indien kinderen zowel van de basisschool, de BSO als de dagopvang gebruik maken, is het onmogelijk overal in de oudercommissies plaats te nemen. Alternatieve ouderinspraak is een middel waar de praktijk om vraagt, maar wordt door dit wetsvoorstel helaas nog steeds niet mogelijk. Wij denken bijvoorbeeld aan:

- gecombineerde oudercommissies van verschillende locaties en/of verschillende opvangvormen van dezelfde houder. Ouders met kinderen op verschillende opvangvormen kunnen door zitting te hebben in één commissie hun inspraak laten gelden voor alle vormen van opvang.
- internetconsultatie. Ouder zijn meer bereid om bijvoorbeeld enquêtes in te vullen. Dat is minder tijdrovend en eenvoudiger te organiseren.
- een ouderavond waar belangrijke zaken (waar nu de oudercommissie over adviseert) besproken worden en waarover bijvoorbeeld gestemd wordt.

De opmerkingen in paragraaf 5.1 over toezichtlasten kunnen we niet goed plaatsen in relatie tot dit wetsvoorstel. Wel wijzen wij erop dat invoering van artikel 1.81 en 2.28a een toename van de administratieve lasten bij gemeenten teweeg zal brengen. Verder zullen er kosten gemaakt moeten worden voor de technische aanpassingen aan het LRKP.

Ook artikel 1.57b en 2.13a lid 9 zorgt voor een verschuiving van lasten: van de houder (die geen klachtenverslag meer op hoeft te stellen) naar de toezichthouder (die bij afwezigheid van een klachtenverslag na moet gaan wat daar de reden van is en of dat legitiem is). De financiële gevolgen van beide punten worden niet berekend in de financiële paragraaf van dit wetsvoorstel. Wij dringen aan op een volledige doorrekening van de financiële gevolgen en een passende financiële compensatie.

Artikelgewijze toelichting

In de toelichting op artikel 1.57c lid 9 wordt gesteld dat het niet hoeven opstellen van een klachtenverslag als er geen klachten zijn, een forse lastenbesparing voor houders oplevert. Echter, omdat bij ontbreken van een klachtenverslag de toezichthouder zal moeten onderzoeken waarom er geen klachtenverslag is en of dat terecht is, zal dit bij de inspecties echter een lastenverzwaring opleveren. Dit wordt niet gemeld in de toelichting en niet doorgerekend bij de financiële gevolgen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Postbus 30435 2500 GK Den Haag

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas